

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
Уставно правна комисија

Број: 01/1-011-532/01
Сарајево, 04.09.2001.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Primljeno: 03.10.2001			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01/1-011-532/01			5p

ЗАПИСНИК
са тринаесте сједнице Уставно - правне комисије

Сједница је одржана дана 04.09.2001.године са почетком у 11.00 часова.

Сједници ус присуствовали:

1. Мирко Бањац	6. Жељко Билбија
2. Богих Богихевић	7. Хилмо Неимарлија
3. Миро Грабовац - Титан	8. Мирко Мијатовић и
4. Мухамед Беговић	9. Мариофил Љубић
5. Осман Брка	

С тим да су чланови комисије Мариофил Љубић и Миро Грабовац –Титан каснили 45 минута.

У својству представника предлагача Савјета министара БиХ сједници су присуствовали : Јусуф Халилагић,Амир Пилав и Драгиша Станковић.

Сједници су такође присуствовали запослени у стручној служби Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ: Ведран Хаџовић и Милан Зјајић.

Предсједавајући комисије Мирко Бањац је предложио следећи:

ДНЕВНИ РЕД:

1. Верификација записника: са XII сједнице Уставно-правне комисије Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ одржане 29.08.2001.године.
2. Приједлог закона о пребивалишту и боравишту грађана БиХ,
3. Приједлог закона о личној карти држављана БиХ
4. Приједлог закона о јединственом матичном броју
5. Приједлог закона о централној евиденцији и размјени података
6. Приједлог закона о заштити личних података
7. Приједлог закона о Тужилаштву БиХ,
8. Приједлог закона о важности јавних исправа у БиХ,
9. Остала питања.

Потом је отворио расправу о предложеном дневном реду.

Није било примједби те је предложени дневни ред једогласно прихваћен.

Ад. 1.

Записник са XII сједнице Уставно-правне комисије Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ одржане 29.08.2001.године је једногласно, без примједби верификован.

Ад. 2. - 6.

Након отварања друге тачке дневног реда Предсједавајући комисије дао је ријеч представнику предлагача,који је предложио да се води заједничка расправа о пет приједлога закона.

Приједлог представника предлагача господина Јусуфа Халилагића да се води заједничка расправа о тачкама дневног реда од 2. закључно са 6. је прихваћен, јер се ради о приједлозима закона такозваног ЦИПС пројекта. Након тога представник предлагача је истакао да сваки приједлог закона садржи уставни основ за доношење. Да се у току рада појавило оспоравање уставног основа, па је у договору са ОХР-ом одржано више састанака којима су присуствовали представници оба ентитета. Утврђен је уставни основ садржан у члану 2. Устава БиХ, према којем се Европска конвенција о заштити људских права и слобода директно примјенjuje и изнад свих је закона. Поред тога у ставу 3. члана 2. се наводи да је право сваког грађанина за слободно кретање и пребивалиште. На крају је истакао да је лична карта до сада углавном кориштена за унутрашње кретање, а да ће убрзо постати међународна путна исправа умјесто пасоша. У овом тренутку у БиХ постоји девет верзија личних карата и да све то онемогућава кретање наших грађана у двије сусједне земље СРЈ и Републику Хрватску, а у скорој будућности очекује се могућност путовања са личном картом и у Словенију.

Затим се за ријеч јавио члан комисије Жељко Билбија и оспорио уставно-правни основ за доношење ових пет закона пошто је чланом 3. тачка 1. Устава БиХ одређена надлежност државе БиХ, а системом негативе еnumerације долази се до закључка да статусне ствари грађана спадају у надлежност ентитета. Наставио је детаљније оспоравање сваког наведеног уставног основа, постављајући питање: Чиме је то у ФБиХ и РС забрањено кретање роба, услуга, капитала и људи? Оспоравајући наведени члан 3. Устава је истакао да се вјероватно мислило на тачку 5. додатне надлежности под претпоставком да су се ентитети о томе сложили. Истакао је да за законе под тачкама дневног реда 2;3 и 4. уставни основ уопште није наведен, јер је очигледно предлагач био на мукама да га нађе, јер га у Уставу и нема. На крају је апеловао да се успостави и институционализује начело владавине права и да се свјесним кршењем Устава БиХ неможе допринијети његовој реализацији.

Мухамед Беговић је у својој дискусији посебно дао акценат "додатним надлежностима", јер по њему БиХ ће преузети надлежност о оним стварима о којима се ентитети усагласе, уз претпоставку да је уставима ентитета и законима таксативно утврђена и набројана одређена надлежност. Ако то није случај, по њему нема се о чему расправљати, а ако јесте мора се провести поступак прибављања сагласности од ентитета. Даље је истакао да се слаже са господином Билбијом да се предлагач мора у сваком приједлогу позвати на уставни основ за доношење закона.

У својој дискусији члан комисије Мирко Мијатовић је нагласио да је обавеза комисије да цијени да ли има против уставних одредби у појединим законима и утврдио да је Закон о личној карти својом суштином и садржајем противустанован. Истакао је за примјер казнене одредбе и поставио питање ко би их проводио? За образложења уставног основа је истакао да су по њему катастрофална, јер ако нема органа који ће гарантовати слободу кретања, нема ни гаранције. Пракса да слободу кретања гарантују полиције и други надлежни органи ентитета сматра нормалном и успјешном, а та гаранција се предложеним законима по њему укида. Заклињање у БиХ, а предлагање закона мимо устава је разградња државе. Комисија мора водити рачуна о конзистентности правног система, а ако држава буде имала непримјенљиве законе, постојаће само у неким флоскулама и никада неће заживјети као држава. Истакао је и "тешку политичку квалификацију" да можда неко хоће да унитаризује БиХ, а неко да је разгради, али да он није ни за једну варијанту него за поштовање јуриздикције ентитета и да се законима БиХ обавезују да на цијелом подручју гарантују равноправност грађана, а све мимо тога дигнути на ниво БиХ. Да грађане штити законодавство БиХ као државе. Поставио је питање везано за алтернативу на члан 5. за коју је предлагач нагласио да нема сагласност ОХР-а и упитао се да можда није у супротности са Дејтонским споразумом.

Представник предлагача је одговарајући на питања рекао како ће примјену казnenих одредби вршити општински судови за прекршаје и не желећи се упуштати у полемику поновио раније наведене ставове о уставном основу.

Потом је ријеч узео Предсједавајући комисије Мирко Бањац и истакао да он није правни стручњак, али јесте језички и да сматра да се одређене ствари морају и језички тумачити. Надлежност институција БиХ је прецизно набројана и постоји још и Конвенција о заштити људских права. Нагласио је да се у уставно-правном основу мора позвати на неку од њих, а када је у питању додатна надлежност, ако постоји сагласност ентитета и ту нема

двосмислености него има језичке конкретности.Изнио је лични став да има изричите потребе за се одређени закони донесу на нивоу БиХ,али користећи члан 3. тачку 5. Устава БиХ, набрајући Закон о личној карти,јер у БиХ неможе бити десет личних карата,а убрзо ће границе Европе бити пропусне са личним картама,али садржај личне карте и изглед мора бити договорен,а устројство БиХ бити видљиво и Закон о јединственом матичном броју,јер не смеје се десети да имамо људе са два идентична матична броја.За Закон о заштити личних података мисли да не треба бити закон,већ да се између ентитета направи споразум о томе и да се ентитети требају договорити и како ће у Министарству цивилних послова и комуникација држати и размјењивати податке.Исто тако је истакао да је сасвим довољно да се ентитети договоре да на јединствен начин ријеше пребивалиште и боравиште грађана и да се све то може постићи користећи члан 3. тачку 5. Устава БиХ,јер другачије неће ићи.Закон неће бити,оптуживаћемо једни друге преко медија,а то је рад у корист властите штете.

За ријеч се затим јавио члан комисије Богић Богићевић и нагласио да се данас расправља о уставном основу и изнио лични став да он постоји како га је навео предлагач, у члану 2. Устава БиХ који предвиђа директну примјену конвенција о заштити људских права и темељних слобода и да ће гласати за уставни основ,а о садржају ће се говорити касније.На ово је узвратио господин Мирко Бањац да се позивање на људска права и калемљење само за себе тих права може сматрати у најмању руку дискриминацијом,а господин Богићевић узвратио да уважава свачије мишљење и да је изнио властити став.

Потом је ријеч поново узео господин Беговић и упитао се да ли ће се прикупити храброст и снага да се не кочи процес и прихватити приједлоге условно уз обавезу предлагача да поштује одредбе члана 3. тачка 5. провјери је ли надлежност ентитета таксативно набројана, да ли се издају личне карте само са ознаком ентитета и ако има таквих случајева могао би се примјенити систем супституције надлежности.Подсјетио је на латинске изреке да и највећи закон може бити највећа неправда и да немора бити часно све што је законом дозвољено.Постави је питање о могућем кориштењу основа о заштити суверенитета,јер ако је издата на примјер лична карта у Орашју од Херцег Босне,јели угрожен суверенитет БиХ ?

Члан комисије Хилмо Неимарлија је нагласио да се данас расправља о уставном основу,а о садржају ће се расправљати касније.Те да предложени закони представљају органску цјелину и везани су уз Закон о личној карти и да би према њима требали имати један формални и функционални однос и када је у питању уставни основ.

У својој дискусији господин Осман Брка је истакао задовољство што и поред изнесених разлика нема дилема и сви се слажу да треба личну карту на јединствен начин урадити за територију БиХ.Истакао је чињеницу да се многи плаше унитаризације и да невиди потребу да се то истиче,јер су можда људи из Тузле жешћи против унитарне БиХ него људи из Бањалуке.Око тога постоји концензус,да БиХ треба бити децентрализована демократска држава.Сматра да је доношење закона о новим документима императив и прихватиће уставни основ али сугерише предлагачу да можда нађе боље објашњење за Парламент.

Приликом поновне дискусије господин Мирко Мијатовић се осврнуо на члан 2. тачку 2. Устава БиХ – директну примјену Конвенција о људским правима и истакао да се ради о замјени теза и да се Конвенције немогу директно примјењивати,него је у питању обавеза БиХ да их имплементира у властити Устав и законе.Конвенције немогу бити изнад закона,него у закону.

Предсједавајући Мирко Бањац је поново нагласио да је једини излаз у члану 3. тачка 5. Устава,што суштински мијења приступ уставно-правном основу,као и чињеницу да се у свих 5. закона позива на држављанство БиХ,а намјерно или ненамјерно заборавља да је оно изведено из држављанства ентитета,како је наведено у члану 1. тачка 7. а).

Представник предлагача Јусуф Халилагић је обавјестио присутне да је он један од тројице заступника БиХ код Дома за људска права и да се Конвенције о људским правима директно примјењују и да је доста предмета на тај начин ријешено, а на питање господина Бањца да наведе које Конвенције су конкретно у питању, навео је Право на слободу кретања, миран породични живот,судску заштиту,те да је унутар БиХ приоритет држављанство ентитета,а према вани постоји само држављанство БиХ.Даље је навео да је тражено мишљење ентитета и да је добијен позитиван одговор од ФБиХ,а Република Српска изнијела примједбе које су се отприлике чуле на сједници.

Затим је ријеч тражио Секретар Заједничких служби Парламента БиХ Ведран Хаџовић и нагласио да је недавно за Делегацију у Савјету Европе писао информацију о овим законима и да су они наведени о Мапи пута и Бијелој књизи услова за пријем у Савјет Европе. Лично сматра да су у питању чисто евиденције и да је то једно практично питање битно за функционисање једне државе. Попис 91. и данас битан за БиХ рађен је по јединственом Закону о пребивалишту и боравишту донешеном прије 30-так година, а сада би се могло десити да имамо различите, а то има везе и са Изборним законом БиХ. Нагласио је да је гледао код колеге личну карту из РС и да тамо нигдје нема наведена БиХ и да има потребе да се ова проблематика уреди, не улазећи у садржај.

Након тога је представник предлагача рекао како је у Словенији забрањено управљање возилима возачима из Републике Српске, јер се из њихове возачке дозволе не види из које државе долазе.

Предсједавајући Бањац је замолио присутне да се неприписују једни другима оно шта нису рекли, јер говори да треба уредити, али поставља питање зашто се крши Устав и не тражи уставни основ тамо гдје га има. Поставио је питање куда би ишла средства од казни, јер БиХ нема изворних прихода?

На ово је реаговао господин Неимарлија истичући да када би средства од казни ишла у Сарајево би био бруталан облик унитаризације, али да је то нешто што се изводи из закона и да вјероватно ово нису први закони у БиХ са казним одредбама. Предложени закони по њему помажу да сви грађани изравније и једноставније користе заједничко право и као примјер навео да чињеница да сваки полицајац у САД има у компјутеру податке о свим дозволама за цјелокупне САД.

На крају расправе поново се јавио за ријеч господин Билбија и замолио да се нежури и да би се из ове ситуације могао наћи излаз или на комисији, Колегију и слично и да се до рјешења може доћи.

Онда је Предсједавајући Мирко Бањац позвао присутне на припрему за изјашњавање истичући да се најприје гласа за приједлог предлагача уставног основа, уз сугестију господина Беговића да се боље образложи, а затим гласа о приједлогу да се уставни основ може тражити у члану 3. тачка 5. Устава БиХ за све законе.

Приједлог закона о пребивалишту и боравишту грађана БиХ,

1. Приједлог предлагача уз сугестију да се боље образложи: "за" 4. "против" 3. "уздржан" 1.

2. Приједлог уставног основа члан 3. тачка 5. Устава БиХ: "за" 3. "против" 4. "уздржан" 1.

Предсједавајући је констатовао да је простом већином прихваћен први приједлог.

Приједлог закона о личној карти држављана БиХ

1. Приједлог предлагача уз сугестију да се боље образложи: "за" 4. "против" 3. "уздржан" 1.

2. Приједлог уставног основа члан 3. тачка 5. Устава БиХ: "за" 3. "против" 4. "уздржан" 1.

Предсједавајући је констатовао да је простом већином прихваћен први приједлог.

Приједлог закона о јединственом матичном броју

1. Приједлог предлагача уз сугестију да се боље образложи: "за" 5. "против" 3. "уздржан" нико.

2. Приједлог уставног основа члан 3. тачка 5. Устава БиХ: "за" 3. "против" 5. "уздржан" нико.

Предсједавајући је констатовао да је већином прихваћен први приједлог.

Приједлог закона о централној евиденцији и размјени података

1. Приједлог предлагача уз сугестију да се боље образложи: "за" 4. "против" 3. "уздржан" 1.

2. Приједлог уставног основа члан 3. тачка 5. Устава БиХ: "за" 3. "против" 4. "уздржан" 1.

Предсједавајући је констатовао да је простом већином прихваћен први приједлог.

Приједлог закона о заштити личних података

1. Приједлог предлагача уз сугестију да се боље образложи: "за" 4. "против" 3. "уздржан" 1.

2. Приједлог уставног основа члан 3. тачка 5. Устава БиХ: "за" 3. "против" 4. "уздржан" 1.

Предсједавајући је констатовао да је простом већином прихваћен први приједлог.

Ад. 7.

Отварајући расправу по овој тачци дневног реда Предсједавајући је дао ријеч представнику предлагача, а када је представник предлагача истакао да остаје код уставног основа, опоменуо га да се ради о расправи надлежне комисије и да је о уставном основу већ

расправљано, овај је додао да се ради о закону који је неопходан како би функционисао Суд БиХ.

Потом је Предсједавајући констатовао да није било уложених амандмана и отворио расправу. Како нико није желио учествовати у расправи, ставио је приједлог на гласање. "за" су гласала 4, "против" 3, а "уздржана" била 2. члана комисије, те је Предсједавајући констатовао да је простом већином прихваћен Приједлог закона о тужилаштву БиХ, како га је предложио предлагач и упућује у даљу процедуру. За извјестиоца на сједници Представничког дома је одређен Мирко Бањац.

Ад. 8.

Након што је отворио ову тачку дневног реда Предсједавајући Мирко Бањац је дао ријеч представнику предлагача.

Представник предлагача господин Јусуф Халилагић је указао да је у дневном реду који је он добио испуштен пуни назив закона. Пуни назив закона је Закон о важности јавних исправа у БиХ. Даље је говорио о уставном основу за доношење и разлозима за доношење и циљевима закона. Истакао је да се првенствено желило омогућавање већег степена заштите права грађана, како би могли користити јавне исправе издате на подручју цијеле БиХ и иностранству. Многе не садрже назив државе Босне и Херцеговине, а у питању су најчешће изводи из матичних књига рођених, вјенчаних или умрлих и права која из њих произилазе. На питање господина Беговића да ли се ради о раније издатим исправама или онима које тек надолaze? Представник предлагача је наставио. Није спорно да исправе издају различити органи у БиХ, а не само институције БиХ, него и ентитети и Дистрикт Брчко. Неке исправе издате у Републици Српској немају у називу име државе БиХ и ту настају потешкоће за грађане када у иностранству покушају да остваре нека права. Закон омогућава процедуру, тако да било која јавна исправа издата од било којег органа у БиХ, како прије стицања независности, тако након 1992. године до данас, неће ставарати проблеме око остваривања права која из тих исправа произилазе. У питању могу бити и различите судске пресуде и слично, а признају се и све исправе бивше СФРЈ издате до 6. априла 1992. године.

Затим је Предсједавајући истакао да је посланик Жељко Билбија уложио амандмане и отворио расправу о амандманима. Представник предлагача није коментарисао уложене амандмане.

Затим се за ријеч јавио господин Хилмо Неимарлија и изнио своје мишљење да су амандмани у несугласју са самим карактером закона.

Жељко Билбија је затим кратко образложио уложене амандмане и истакао да је желио да се поштује подјела надлежности између државе и ентитета, а да ентитетске скупштине регулишу важност исправа које оне издају.

Члан комисије Мирко Мијатовић је тражио да се издвоји његово мишљење када је у питању уставни основ за доношење, наглашавајући да је срамотно за државу навођење члана 1. за уставни основ закона и било чега другог осим Устава.

Предсједавајући је упозорио да је расправа о уставном основу вођена раније и да је то прошлост и како није било нових дискутаната позвао чланове комисије да гласају о амандманима. Са 5. гласова "за" комисија је натполовичном већином прихватила амандмане посланика Жељка Билбије.

У току расправе о амандману који је уложио посланик Мирко Бањац је утврђено да се усвојеним амандманима Жељка Билбије мијења карактер закона, па је комисија закључила да се расправа о овој тачки дневног реда одгоди за наредну сједницу и Приједлог закона врати на почетак расправе.

Ад. 9.

Како није било приједлога за ову тачку дневног реда Предсједавајући је закључио једанаесту сједницу у 13,30 часова.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
УСТАВНО - ПРАВНЕ КОМИСИЈЕ

Мр. Мирко Бањац

